

Súd: Najvyšší súd SR  
Spisová značka: 4Tdo/52/2018  
Identifikačné číslo spisu: 6113011346  
Dátum vydania rozhodnutia: 29.10.2019  
Meno a priezvisko: JUDr. Pavol Farkaš  
Funkcia: sudca  
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2019:6113011346.1

## UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Pavla Farkaša a sudkýň JUDr. Aleny Šiškovéj a JUDr. Dany Wänkeovej, v trestnej veci obvineného JUDr. G. L., pre prečin porušovania povinností pri správe cudzieho majetku podľa § 238 Tr. zák., vedenej na Okresnom súde Banská Bystrica pod sp. zn. 3T/100/2013, na neverejnom zasadnutí konanom 29. októbra 2019 v Bratislave, o dovolaní obvineného proti rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici z 23. januára 2018, sp. zn. 5To/8/2017, takto

### rozhodol:

Podľa § 382 písm. c) Tr. por. dovolanie obvineného JUDr. G. L. s a odmieta.

### Odôvodnenie

Rozsudkom Okresného súdu Banská Bystrica (ďalej tiež „okresný súd“) zo 7. októbra 2016, sp. zn. 3T/100/2013 bol obvinený JUDr. G. L. (ďalej tiež „obvinený“) uznaný vinným zo spáchania zločinu sprenevery podľa § 213 ods. 1, ods. 2 písm. c), ods. 3 Tr. zák., na skutkovom základe, že:

ako správca konkurznej podstaty úpadcu K. Q., N. „v konkurze“, L. V. XXX, Q., IČO: XX XXX XXX, v konkurznom konaní vedenom na Krajskom súde v Banskej Bystrici pod sp. zn. 28K118/2003, napriek opakovaným výzvam vydaných v dohľadoch Krajského súdu Banská Bystrica, na ktoré nereagoval alebo žiadal o predĺženie lehoty na ich splnenie, pričom ani po opakovaných výzvach a napriek upozorneniam súdu, že je povinný vykonávať svoju funkciu s odbornou starostlivosťou, povinnosti uložené mu súdom nespĺnil, na základe čoho Krajský súd v Banskej Bystrici uznesením č. k. 28K118/2003-915 zo dňa 02.10.2008, ktoré sa stalo právoplatným dňa 05.11.2008, zbavil JUDr. G. L. funkcie správcu konkurznej podstaty a ustanovil nového správcu konkurznej podstaty Ing. G. F., čím stratil oprávnenie nakladať s majetkom úpadcu (konkurznou podstatou) v zmysle § 14 ods. 1 písm. a) zák. č. 328/1991 Zb. o konkurze a vyrovnaní, nevydal novému správcovi konkurznej podstaty úpadcu K. Q., družstvo „v konkurze“, L. V. XXX, Q., IČO: XX XXX XXX, finančné prostriedky patriace úpadcovi vo výške 29.675,36 Eur.

Za to mu súd uložil podľa § 213 ods. 3 Tr. zák., s použitím § 36 písm. j), § 39 ods. 1 Tr. zák. trest odňatia slobody vo výmere 18 mesiacov, výkon ktorého podmienčne odložil a určil skúšobnú dobu na

24 mesiacov.

Na podklade odvolania obvineného a prokurátora, Krajský súd v Banskej Bystrici (ďalej tiež „krajský súd“) rozsudkom z 23. januára 2018, sp. zn. 5To/28/2017 zrušil rozsudok okresného súdu vo výrokoch o vine a treste, a uznal obvineného za vinného z prečinu porušovania povinností pri správe cudzieho majetku podľa § 238 Tr. zák. na tom skutkovom základe, že :

ako správca konkurznej podstaty úpadcu K. Q., družstvo "v konkurze", L. V. XXX, Q., IČO: XX XXX XXX, v konkurznom konaní vedenom na Krajskom súde v Banskej Bystrici pod sp. zn. 28K118/2003, napriek opakovaným výzvam vydaných v dohľadoch Krajského súdu Banská Bystrica, na ktoré nereagoval alebo žiadal o predĺženie lehoty na ich splnenie, pričom ani po opakovaných výzvach a napriek upozorneniam súdu, že je povinný vykonávať svoju funkciu s odbornou starostlivosťou, povinnosti uložené mu súdom nespĺnil, na základe čoho Krajský súd v Banskej Bystrici uznesením č. k. 28K118/2003-915 zo dňa 02.10.2008, ktoré sa stalo právoplatným dňa 05.11.2008, zbavil JUDr. G. L. funkcie správcu konkurznej podstaty a ustanovil nového správcu konkurznej podstaty Ing. G. F., čím stratil oprávnenie nakladať s majetkom úpadcu (konkurznou podstatou) v zmysle § 14 ods.1 písm. a) zák. č. 328/1991 Zb. o konkurze a vyrovnaní, nevydal novému správcovi konkurznej podstaty úpadcu K. Q., družstvo „v konkurze“, L. V. XXX, Q., IČO: XX XXX XXX, finančné prostriedky vo výške 29.675,36 eur.

Za to mu krajský súd podľa § 238 Tr. zák. s použitím § 36 písm. j), § 38 ods. 3 Tr. zák. uložil trest odňatia slobody na 1 rok, výkon ktorého podmiennečne odložil na skúšobnú dobu 18 mesiacov. Odvolanie prokurátora krajský súd zamietol ako nedôvodné podľa § 319 Tr. por.

Proti rozsudku krajského súdu podal obvinený prostredníctvom zvoleného obhajcu dovolanie vo svoj prospech, z dovolacích dôvodov podľa § 371 ods. 1 písm. c), g) a i) Tr. por., t. j. z dôvodov, že malo byť zásadným spôsobom porušené právo obvineného na obhajobu [§ 371 ods. 1 písm. c) Tr. por.], dovolaním napadnuté rozhodnutie má byť založené dôkazoch, ktoré neboli súdom vykonané zákonným spôsobom [§ 371 ods. 1 písm. g) Tr. por.] a rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia [§ 371 ods. 1 písm. i) Tr. por.].

V dovolaní obvinený v záujme naplnenia vyššie uvedených dovolacích dôvodov namietal, že v základnom konaní súdy menili skutkovú vetu uvedenú v obžalobe, a menili aj právnu kvalifikáciu skutku, bez upozornenia obvineného a poskytnutia mu lehoty na prípravu obhajoby. Ponad rámec ustanovenia § 284 ods. 2 Tr. por. obvinený namietal, že súdy by mali upozorňovať na zmenu právnej kvalifikácie aj v prípadoch, ak do úvahy pripadá pre obvineného miernejšia právna kvalifikácia skutku. V tejto súvislosti obvinený poukázal na rozhodnutie Európskeho súdu pre ľudské práva Block proti Maďarsku z 25. januára 2011. V ďalšej časti obvinený tvrdil, že súdy sa „nezaoberali eventuálnym premlčaním možnosti trestného stíhania“ a rozhodnutia súdov mali mať povahu prekvapivých rozhodnutí, bez možnosti vyjadriť sa k zmene právnej kvalifikácie skutku. V podstate, z uvedených dôvodov obvinený navrhol, aby dovolací súd vyslovil, že uznesením krajského súdu bol v jeho neprospech porušený zákon v ustanoveniach § 321 ods. 1 písm. a), b), d), e) Tr. por., z dôvodov uvedených v § 371 ods. 1 písm. c), g) a i) Tr. por., ďalej, aby uznesenie krajského súdu zrušil a zrušil aj ďalšie rozhodnutia na zrušované rozhodnutie nadväzujúce, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej dôjde zrušením stratili podklad a prikázal krajskému súdu, aby vec v potrebnom rozsahu znovu prerokoval a rozhodol.

K dovolaniu obvineného sa vyjadrila prokurátorka Okresnej prokuratúry Banská Bystrica, ktorá pokladá dovolaním napadnutý rozsudok krajského súdu za vecne správny a zákonný. Vo vyjadrení ďalej uviedla, že obvinený sa nezodpovedne, až ľahostajne postavil k plneniu si povinností vyplývajúcich z funkcie správcu konkurznej podstaty, pričom v dôsledku jeho správania vznikla škoda. K argumentácii obvineného uviedla, že súd nie je viazaný právnu kvalifikáciou skutku uvedenou v obžalobe prokurátora, a keďže dovolacie dôvody namietané obvineným nie sú dané, navrhla, aby dovolací súd jeho dovolanie odmietol.

K dovolaniu obvineného sa vyjadril aj poškodený, ktorý sa „stotožnil s postupom a rozhodnutím krajského súdu“.

Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len najvyšší súd) ako súd dovolací (§ 377 Tr. por.), pred vydaním rozhodnutia o dovolaní skúmal procesné podmienky pre podanie dovolania a zistil, že dovolanie bolo podané proti prípustnému rozhodnutiu [§ 368 ods. 2 písm. h) Tr. por.], bolo podané prostredníctvom obhajcu (§ 373 ods. 1 Tr. por.), osobou oprávnenou na jeho podanie [§ 369 ods. 2 písm. b) Tr. por.], v zákonnej lehote (§ 370 ods. 1 Tr. por.) a na súde, ktorý rozhodol v prvom stupni (§ 370 ods. 3 Tr. por.), že dovolanie spĺňa obligatórne obsahové náležitosti (§ 374 ods. 1, ods. 2 Tr. por.) a že dovolateľ pred podaním dovolania využil svoje právo podať riadny opravný prostriedok (§ 372 ods. 1 Tr. por.).

Najvyšší súd následne zistil, že v prípade dovolania JUDr. G. L. je zrejmé, že nie sú naplnené dôvody dovolania, a preto ho podľa § 382 písm. c) Tr. por. odmietol na neverejnom zasadnutí.

Úvodom je potrebné uviesť, že dovolanie ako mimoriadny opravný prostriedok proti právoplatným rozhodnutiam, predstavuje výrazný zásah do právnej istoty a stability právnych vzťahov v právnom štáte. Aj z uvedeného dôvodu je dovolanie určené len k náprave najzásadnejších a zákonom taxatívne daných procesných a hmotnoprávných vád, ktoré by svojimi dôsledkami mohli zásadne ovplyvniť trestné konanie, resp. jeho procesný výsledok.

Jednotlivé dovolacie dôvody, ktoré môže dovolateľ uplatňovať, sú zákonom dané taxatívne, teda formou uzavretého výpočtu, pričom z hľadiska obsahu, dôvody dovolania [§ 371 ods. 1 písm. a) až n) Tr. por.], v porovnaní s dôvodmi zakotvenými v Trestnom poriadku pre zrušenie rozsudku v odvolacom konaní, sú koncipované podstatne užšie. Dôvody dovolania sú teda užšie a striktné obmedzené, aby sa príliš širokým uplatnením tohto mimoriadneho opravného prostriedku nenarušovala právna istota a nezakladala ďalšia riadna opravná inštancia, a aby dovolanie nebolo chápané len ako „ďalšie odvolanie“. Podľa § 371 ods. 1 písm. c) Tr. por. dovolanie možno podať, ak zásadným spôsobom bolo porušené právo na obhajobu.

Judikatúra dovolacieho súdu právo na obhajobu v zmysle vyššie citovaného dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c) Tr. por. poníma ako súbor viacerých procesných práv obvineného a jeho obhajcu, a zákonný postup orgánov činných v trestnom konaní pri reakcii na uplatnenie obhajovacích práv obvineným a obhajcom. Trestný poriadok obsahuje celý rad ustanovení, ktoré upravujú jednotlivé čiastkové práva obvineného, charakteristické pre príslušné štádium trestného konania. Prípadné porušenie len niektorého z nich, pokiaľ sa to zásadným spôsobom neprejaví na postavení obvineného v trestnom konaní, samo osebe nezakladá dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. c) Tr. por., pretože relevantným dovolacím dôvodom v zmysle tohto zákonného ustanovenia nie je akékoľvek porušenie práva na obhajobu, ale len také porušenie tohto práva, ktoré z hľadiska následkov, dopadov porušenia na výsledok konania, treba pokladať za zásadné porušenie práva na obhajobu.

Podľa § 284 ods. 2 Tr. por., uznať obžalovaného za vinného z trestného činu podľa prísnejšieho ustanovenia zákona, ako podľa ktorého posudzovala skutok obžaloba, môže súd len vtedy, ak obžalovaného na možnosť tohto prísnejšieho posudzovania skutku upozornil skôr, ako súd vyhlásil dokazovanie za skončené. Ak o to obžalovaný alebo jeho obhajca požiada, treba mu poskytnúť znova lehotu na prípravu obhajoby a hlavné pojednávanie na ten účel odročiť najmenej o päť pracovných dní.

V danom prípade obvinený v dovolaní namietal, že nebol upozornený na zmenu právnej kvalifikácie skutku v základnom konaní pred súdmi. Táto jeho argumentácia je neopodstatnená, pretože podľa vyššie citovaného ustanovenia § 284 ods. 2 Tr. por., sú súdy povinné upozorniť na zmenu právnej kvalifikácie skutku predtým, ako obvineného uznajú za vinného podľa prísnejšieho ustanovenia, ako posudzovala skutok obžaloba. V danom prípade v obžalobe prokurátora (č. l. 516), bol skutok kladený obvinenému za vinu právne kvalifikovaný ako zločin marenia konkurzného konania alebo vyrovnacieho konania podľa

§ 242 ods. 1 písm. a), ods. 2 písm. a) Tr. zák., za spáchanie ktorého obvinenému hrozil trest odňatia slobody v rozmedzí od troch do desiatich rokov. Totožný trest, t. j. tri až desať rokov odňatia slobody, teda nie prísnejší trest, hrozil obvinenému podľa právnej kvalifikácie skutku okresným súdom ako zločinu sprenevery podľa § 213 ods. 1, ods. 2 písm. c), ods. 3 Tr. zák. Krajský súd napokon kvalifikoval skutok najmiernejšie, dokonca ako nedbanlivostný trestný čin - prečin porušovania povinnosti pri správe cudzieho majetku podľa § 238 Tr. zák., za spáchanie ktorého súd mohol uložiť obvinenému trest odňatia na dva roky. Z vyššie uvedeného vyplýva, že súdy v základnom konaní neuznali obvineného za vinného podľa prísnejšieho ustanovenia ako skutok právne kvalifikovala obžaloba prokurátora a neboli tak v zmysle § 284 ods. 2 Tr. por. povinné upozorniť obvineného na zmenu právnej kvalifikácie skutku, v porovnaní s kvalifikáciou skutku uvedenou v obžalobe.

Pre úplnosť je potrebné uviesť, že obvinený nebol upozornený na zmenu právnej kvalifikácie, avšak mal možnosť sa vyjadriť a aj tak učinil v podanom odvolaní. Nemožno preto ustáliť, že v danom prípade išlo o prekvapivé rozhodnutie. V konečnom dôsledku sa obvinený nedostal do horšieho postavenia a keby aj najvyšší súd dospel k záveru, že tým, že nebol upozornený na zmenu právnej kvalifikácie (hoc aj k miernejšej) - k náprave by účinne nemohlo dôjsť.

K ďalšej argumentácii obvineného dovolací súd dodáva, že úprava tzv. skutkovej vety v priebehu konania pred súdom je prípustná, nakoľko niektoré skutočnosti po vykonaní dokazovania, môžu zo skutkovej vety odpadnúť, prípadne sa zmeniť (napr. výška škody) alebo môžu byť jednoducho nadbytočné, pričom súd nie je ani viazaný právnym posúdením skutku uvedeným o obžalobe prokurátora (§ 278 ods. 3 Tr. por.).

Pokiaľ obvinený namietal premlčanie trestného stíhania činu mu kladeného za vinu v zmysle § 87 ods. 1 písm. c) Tr. zák., tak takto odôvodnenú vadu nemožno podriaďiť pod ním uplatnené dovolacie dôvody podľa § 371 ods. 1 písm. c), g) a i) Tr. por. Vyššie namietanej vade zodpovedá iný dovolací dôvod, a to dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. k) Tr. por., t. j. že proti obvinenému sa viedlo trestné stíhanie hoci bolo neprípustné. Premlčanie trestného stíhania činu kladeného za vinu obvinenému namieta neopodstatnene, pretože v posudzovanej trestnej veci bolo trestné stíhanie v čase od 8. decembra 2009 do 28. mája 2012 prerušené podľa § 228 ods. 2 písm. a) Tr. por. (č. l. 48 a čl. 75), pričom vznesením obvinenia dňa 28. novembra 2012 (č. l. 76) a nasledujúcimi úkonmi vyšetrovateľa, prokurátora - napr. podaním obžaloby dňa 19. decembra 2003 (č. l. 514) a súdu napr. vykonaním hlavného pojednávania v dňoch 4. júla 2014 (č. l. 577), 2. júna 2015 (č. l. 960), 7. októbra 2016 (č. l. 1126), verejného zasadnutia odvolacieho súdu dňa 23. januára 2018 (č. l. 1169), jednotne v zmysle § 87 ods. 3 písm. a) Tr. zák. vykonaním úkonov smerujúcich k trestnému stíhaniu obvineného sa prerušilo premlčanie trestného stíhania a podľa § 87 ods. 4 Tr. zák., prerušením premlčania trestného stíhania začala plynúť nová trojročná premlčacia doba pre prečin porušovania povinností pri správe cudzieho majetku podľa § 238 Tr. zák.

K ďalším dovolacím dôvodom, ktoré obvinený uplatnil vo svojom dovolaní podľa § 371 ods. 1 písm. g) a i) Tr. por., t. j., že dovolaním napadnutý rozsudok krajského súdu je založený na dôkazoch, ktoré neboli súdom vykonané zákonným spôsobom a je založený na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia, dovolací súd dodáva, že obvinený vo svojom dovolaní podanom vo svoj prospech, neuviedol žiadne konkrétne vady alebo chyby, ktoré by bolo možné podriaďiť pod tieto ním uplatňované dovolacie dôvody. „Viazanosť dovolacieho súdu dôvodmi dovolania, ktoré sú v ňom uvedené v zmysle § 385 ods. 1 Tr. por. sa týka vymedzenia chýb napadnutého rozhodnutia a konania, ktoré mu predchádzalo (§ 374 ods. 1 Tr. por.) a nie právnych dôvodov dovolania uvedených v ňom v súlade s § 374 ods. 2 Tr. por. z hľadiska ich hodnotenia podľa § 371 Tr. por.“ (R 120/2012-I). Keďže obvinený neuviedol žiadne konkrétne vady alebo chyby, ktoré by bolo možné podriaďiť do rámca dovolacích dôvodov podľa § 371 ods. 1 písm. g) a i) Tr. por., ani dovolací súd svoje rozhodnutie vo vzťahu k týmto dovolacím dôvodom bližšie neodôvodňuje. K otázke viazanosti dovolacieho súdu dôvodmi dovolania v zmysle § 385 Tr. a významu vymedzenia vád a chýb v dovolaní, pozri aj právne vety rozhodnutí publikovaných ako R 120/2012 - II a III.

Nakoľko obvinený JUDr. G. L. vadami, ktoré uviedol vo svojom dovolaní, zjavne nenaplnil ním uvedené

dovolacie dôvody, ani žiadne iné dovolacie dôvody podľa § 371 ods. 1 písm. a) až n) Tr. por., Najvyšší súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí jeho dovolanie podľa § 382 písm. c) Tr. por. odmietol.

**Poučenie:**

Proti tomuto uzneseniu sťažnosť nie je prípustná.